

MINISTERSTVO PÔDOHOSPODÁRSTVA A ROZVOJA VIDIEKA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Schéma minimálnej pomoci na podporu mikro a malých podnikov

(schéma pomoci de minimis)

DM – 18/2018

PRIORITNÁ OS:	5	MIESTNY ROZVOJ VEDENÝ KOMUNITOU
INVESTIČNÁ PRIORITA:	5.1	ZÁVÄZNÉ INVESTÍCIE V RÁMCI STRATÉGIÍ MIESTNEHO ROZVOJA VEDENÉHO KOMUNITOU
ŠPECIFICKÝ CIEĽ:	5.1.1	ZVÝŠENIE ZAMESTNANOSTI NA MIESTNEJ ÚROVNI PODPOROU PODNIKANIA A INOVÁCIÍ

Integrovaný regionálny operačný program 2014 - 2020

OBSAH

A.	PREAMBULA.....	3
B.	PRÁVNÝ ZÁKLAD	3
C.	CIEĽ POMOCI.....	4
D.	POSKYTOVATEĽ POMOCI A VYKONÁVATEĽ SCHÉMY	4
1.	POSKYTOVATEĽ POMOCI	4
2.	VYKONÁVATEĽ SCHÉMY	4
E.	PRIJÍMATELIA POMOCI	5
F.	OPRÁVNENÉ PROJEKTY	6
G.	OPRÁVNENÉ VÝDAVKY	6
H.	FORMA POMOCI	7
I.	VÝŠKA A INTENZITA POMOCI.....	7
J.	PODMIENKY POSKYTNUTIA POMOCI	8
K.	KUMULÁCIA POMOCI.....	8
L.	MECHANIZMUS POSKYTOVANIA POMOCI	9
M.	ROZPOČET.....	10
N.	TRANSPARENTNOSŤ A MONITOROVANIE	10
1.	TRANSPARENTNOSŤ SCHÉMY	10
2.	INFORMOVANIE O POMOCI	10
3.	UCHOVÁVANIE ZÁZNAMOV.....	10
4.	ZVEREJŇOVANIE ÚDAJOV O POSKYTNUTEJ POMOCI	10
O.	KONTROLA A AUDIT	11
P.	PLATNOSŤ A ÚČINNOSŤ SCHÉMY	12
Q.	PRÍLOHY.....	12

A. PREAMBULA

Schéma minimálnej pomoci na podporu mikro a malých podnikov (ďalej len „**schéma**“) je vypracovaná v súlade s nariadením Komisie (EÚ) č. 1407/2013 z 18. decembra 2013 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc *de minimis*¹.

Predmetom schémy je poskytovanie pomoci *de minimis* (ďalej len „**pomoc**“) z Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 – 2020² (ďalej len „IROP“) s cieľom podporiť trh práce v miestnom kontexte (na území príslušných miestnych akčných skupín), s dôrazom na rozvoj podnikania, inovácií a rast udržateľných pracovných miest, a to bez ohľadu na sektor alebo odvetvie (s výnimkou sektorov/odvetví vylúčených podľa čl. E z pôsobnosti schémy), vrátane oblasti zelených technológií.

B. PRÁVNÝ ZÁKLAD

Právnym základom pre poskytovanie pomoci sú nasledujúce právne normy:

- Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1407/2013 z 18. decembra 2013 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc *de minimis* (ďalej len „**Nariadenie de minimis**“)¹;
- Príloha I nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy v znení nariadenia Komisie (EÚ) 2017/1084 zo 14. júna 2017 (ďalej len „**Príloha I nariadenia GBER**“)³;
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (ďalej len „**Nariadenie 1303/2013**“)⁴;
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS (ďalej len „**Smernica o účtovných závierkach**“)⁵;
- zákon č. 358/2015 Z.z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci) (ďalej len „**Zákon o štátnej pomoci**“);
- zákon č. 532/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov (ďalej len „**Zákon o rozpočtových pravidlách VS**“);
- zákon č. 292/2014 Z.z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov (ďalej len „**Zákon o EŠIF**“);

---

¹ Ú. v. EÚ L 352, 24.12.2013

² Integrovaný regionálny operačný program 2014 – 2020 je dostupný na:
<http://www.mpsr.sk/index.php?navID=47&slID=67&navID2=1127>

³ Ú. v. EÚ L 156, 20.6.2017

⁴ Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013

⁵ Ú. v. EÚ L 182, 29.6.2013

- Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len, „**Obchodný zákonník**“);
- zákon č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej len „**Zákon o slobode informácií**“);
- zákon č. 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „**Zákon o finančnej kontrole a audite**“);
- zákon č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „**Zákon o účtovníctve**“);
- zákon č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „**Zákon o verejnom obstarávaní**“).

C. CIEĽ POMOCI

Cieľom pomoci, poskytnutej novým, ako aj už existujúcim mikro a malým podnikom, je podpora zvýšenia zamestnanosti na miestnej úrovni – na území príslušnej miestnej akčnej skupiny, a to najmä prostredníctvom podpory tvorby udržateľných pracovných miest, podpora hospodárskeho rastu (a to zavádzaním inovácií vo forme nových výrobkov a služieb, a pod.) a podpora zelených technológií.

D. POSKYTOVATEĽ POMOCI A VYKONÁVATEĽ SCHÉMY

1. Poskytovateľ pomoci

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky ako Riadiaci orgán pre IROP

Dobrovičova 12
812 66 Bratislava
Slovenská republika

Webové sídlo: <http://www.mpsr.sk/>

(ďalej len „**Poskytovateľ pomoci**“)

2. Vykonávateľ schémy

Vykonávateľom schémy je príslušná miestna akčná skupina (ďalej len „**MAS**“)⁶, ktorá má s Poskytovateľom pomoci uzavretú zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku⁷ na realizáciu stratégie MAS, na základe ktorej MAS uzatvára zmluvy o poskytnutí príspevku a poskytuje pomoc príjmom pomoci podľa tejto schémy na naplnenie cieľov príslušnej stratégie MAS.

⁶ Miestna akčná skupina je právnickou osobou podľa osobitného predpisu (zákon č. 38/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov), ktorej je schválená stratégia miestneho rozvoja vedeného komunitou a udelený štatút miestnej akčnej skupiny v súlade s § 13 ods. 1 Zákona o EŠIF.

⁷ Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku medzi Poskytovateľom pomoci a jednotlivými Vykonávateľmi schémy sú povinne zverejňovanými zmluvami a sú verejne dostupné v Centrálnom registri zmlúv na webovom sídle www.crz.gov.sk.

E. PRIJÍMATELIA POMOCI⁸

Prijímateľom pomoci podľa tejto schémy môže byť výlučne osoba podľa § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka, ktorá spĺňa definíciu mikro- alebo malého podniku⁹, t.j. podnik v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní Európskej únie¹⁰, t.j. každý subjekt, ktorý vykonáva hospodársku činnosť bez ohľadu na jeho právny status a spôsob financovania. Hospodárskou činnosťou je akákoľvek činnosť, ktorá spočíva v ponuke tovaru a/ alebo služieb na trhu.

Podmienky oprávnenosti Prijímateľa pomoci v kontexte realizácie oprávnených projektov podľa tejto schémy, resp. podľa znenia IROP vo vzťahu k Programu rozvoja vidieka a Operačného programu Rybné hospodárstvo budú stanovené v príslušnej výzve na predkladanie žiadostí o príspevok vyhlásenej MAS (ďalej len „**Výzva**“).

Na účely dodržania celkovej maximálnej výšky pomoci podľa tejto schémy sa za Prijímateľa pomoci bude považovať **jediný podnik** podľa čl. 2 ods. 2 Nariadenia de minimis¹¹, t.j. všetky subjekty vykonávajúce hospodársku činnosť, medzi ktorými je aspoň jeden z týchto vzťahov:

- a) jeden subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť má väčšinu hlasovacích práv akcionárov alebo spoločníkov v inom subjekte vykonávajúcim hospodársku činnosť;
- b) jeden subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť má právo vymenovať alebo odvolať väčšinu členov správneho, riadiaceho alebo dozorného orgánu iného subjektu vykonávajúcего hospodársku činnosť;
- c) jeden subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť má právo dominantným spôsobom ovplyvňovať iný subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť na základe zmluvy, ktorú s daným subjektom vykonávajúcim hospodársku činnosť uzavrel, alebo na základe ustanovenia v zakladajúcom dokumente alebo stanovách spoločnosti;
- d) jeden subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť, ktorý je akcionárom alebo spoločníkom iného subjektu vykonávajúcего hospodársku činnosť, má sám na základe zmluvy s inými akcionármi alebo spoločníkmi daného subjektu vykonávajúcего hospodársku činnosť pod kontrolou väčšinu hlasovacích práv akcionárov alebo spoločníkov v danom subjekte vykonávajúcim hospodársku činnosť.

Subjekty vykonávajúce hospodársku činnosť, medzi ktorými sú typy vzťahov uvedené v písm. a) až d) predchádzajúceho odseku prostredníctvom jedného alebo viacerých iných subjektov vykonávajúcich hospodársku činnosť, sa takisto považujú za jediný podnik.

V súlade s čl. 1 ods. 1 Nariadenia de minimis pomoc podľa tejto schémy nie je možné poskytnúť subjektu, ktorý:

- a) pôsobí v sektore rybolovu a akvakultúry, na ktoré sa vzťahuje Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1379/2013 z 11. decembra 2013 o spoločnej organizácii trhov s produktmi rybolovu a akvakultúry, ktorým sa menia nariadenia Rady (ES) č. 1184/2006 a (ES) č. 1224/2009 a zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 104/2000¹²;
- b) pôsobí v oblasti prvovýroby poľnohospodárskych výrobkov;
- c) pôsobí v sektore spracovania a marketingu poľnohospodárskych produktov, v prípade ak:
  - je výška pomoci stanovená na základe ceny alebo množstva takýchto výrobkov kúpených od prvovýrobcov alebo výrobkov umiestnených na trh príslušným podnikom;

⁸ Do momentu nadobudnutia účinnosti zmluvy o príspevku (na základe ktorej sa poskytuje pomoc podľa tejto schémy) sa prijímateľ pomoci považuje za žiadateľa.

⁹ Určujúcimi definíciami pre mikro a malé podniky sú definície uvedené v Prílohe č. 1, čl. 2 ods. 1 a 2 tejto schémy.

¹⁰ Ú. v. EÚ C 326, 26.10.2012

¹¹ Viac informácií k pojmu „jediný podnik“ je uvedených aj v Metodickom usmernení koordinátora pomoci č. 1/2015 z 1.4.2015 Jediný podnik, zverejnenom na <http://www.statnapomoc.sk/?p=1643>.

¹² Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013

- ak je pomoc podmienená tým, že bude čiastočne alebo úplne postúpená prvovýrobcom;
- d) žiada o pomoc na činnosti súvisiace s vývozom do tretích krajín alebo členských štátov, konkrétne pomoc priamo súvisiacu s vyvázanými množstvami, na zriadenie a prevádzkovanie distribučnej siete alebo na iné bežné výdavky súvisiace s vývoznou činnosťou;
- e) žiada o pomoc, ktorá je podmienená uprednostňovaním používania domácich tovarov pred dovážanými.

Ak podnik pôsobí v sektoroch, uvedených v písm. a), b) alebo c) vyššie a zároveň pôsobí v jednom alebo viacerých iných sektoroch alebo vyvíja ďalšie činnosti, ktoré patria do pôsobnosti tejto schémy, tento podnik je oprávneným Prijímateľom pomoci podľa tejto schémy len na pomoc, poskytnutú v súvislosti s týmito ďalšími sektormi alebo na tieto ďalšie činnosti za podmienky, že Prijímateľ pomoci zabezpečí (a Vykonávateľ schémy overí) oddelené vedenie nákladov súvisiacich s vykonávaním činností, ktoré patria do pôsobnosti tejto schémy a oddelené vedenie nákladov súvisiacich s vykonávaním činností v sektoroch vylúčených z rozsahu pôsobnosti tejto schémy, v súlade s čl. 1 ods. 2 Nariadenia de minimis.

Prijímateľom pomoci nemôže byť podnik, voči ktorému je nárokované vrátenie pomoci na základe predchádzajúceho rozhodnutia Komisie, ktorým bola poskytnutá pomoc označená za neoprávnenú a nezlučiteľnú s vnútorným trhom.¹³

Prijímateľom pomoci nemôže byť podnik v ťažkostiach¹⁴.

F. OPRÁVNENÉ PROJEKTY

Pomoc bude poskytnutá Prijímateľom pomoci na realizáciu aktivity „zakladanie nových a podpora existujúcich mikro a malých podnikov, samostatne zárobkovo činných osôb, družstiev“ špecifického cieľa 5.1.1 IROP, t.j. na:

- a) obstaranie hmotného majetku pre účely tvorby pracovných miest;
- b) nutné stavebnotechnické úpravy budov spojené s umiestnením obstaranej technológie a/alebo s poskytovaním nových služieb;
- c) podporu marketingových aktivít; a
- d) podporu miestnych produkčno-spotrebiteľských reťazcov, sieťovanie na úrovni miestnej ekonomiky a výmenu skúseností.

Bližšia špecifikácia oprávnených projektov je uvedená v príslušnej Výzve.

G. OPRÁVNENÉ VÝDAVKY

Na účely tejto schémy, pokiaľ sa v texte uvádza pojem „výdavok“, rozumie sa ním aj „náklad“ podľa zákona o účtovníctve¹⁵, a naopak, pokiaľ takýto výklad zjavne neodporuje zmyslu príslušných ustanovení tejto schémy. Oprávnené výdavky sú priamo spojené s realizáciou jednotlivých oprávnených projektov a sú preukázateľné Prijímateľom pomoci. Bližšia špecifikácia oprávnených výdavkov bude uvedená v príslušnej Výzve.

Oprávnenými výdavkami z hľadiska času, výšky a opodstatnenosti sú:

¹³ Rozsudok ESD vo veci C-188/92; TWD Textilwerke Deggendorf GmbH proti Spolkovej republike Nemecko.

¹⁴ Podľa definície podniku v ťažkostiach v Usmerneniach o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach (Ú. v. EÚ C249, 31.7.2014)

¹⁵ § 2 ods. 4 písm. e) zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov

- a) len výdavky vynaložené v čase trvania projektu tak, ako boli schválené a následne uvedené v zmluve o príspevku v znení účinných dodatkov,
- b) výdavky, ktoré sú preukázateľné originálmi dokladov u Prijímateľa pomoci (účtovné a daňové doklady, výpisy z účtov a pod.) a sprievodnou dokumentáciou (cenové ponuky a pod.),
- c) sú primerané, t. j. zodpovedajú obvyklým cenám v danom mieste a čase.

Podrobné podmienky oprávnenosti výdavkov sú stanovené v príslušnej Výzve.

H. FORMA POMOCI

Pomoc podľa tejto schémy sa realizuje formou príspevku na spolufinancovanie oprávnených výdavkov.

Príspevok sa poskytuje formou refundácie a formou predfinancovania na základe predložených účtovných dokladov (vystavených dodávateľom, resp. zhotoviteľom a predložených Prijímateľom pomoci) preukazujúcich skutočnú výšku oprávnených výdavkov.

I. VÝŠKA A INTENZITA POMOCI

Maximálna výška pomoci podľa tejto schémy na jeden projekt je **100.000,- EUR**. Výška pomoci predstavuje súčet jednotlivých platieb poskytnutých Prijímateľovi pomoci.

Zároveň celková výška minimálnej pomoci (vrátane pomoci¹⁶ poskytnutej od všetkých poskytovateľov minimálnej pomoci, bez ohľadu na to, v akej forme sa poskytla a či je poskytnutá čiastočne alebo úplne zo zdrojov Európskej únie) jedinému podniku v priebehu obdobia troch fiškálnych rokov nesmie presiahnuť **200.000,- EUR**.

Celková výška pomoci de minimis poskytnutá príjemcovi pomoci vykonávajúcemu cestnú nákladnú dopravu v prenájme alebo za úhradu, nepresiahne 100 000 EUR v priebehu obdobia troch fiškálnych rokov. Táto pomoc de minimis sa nepoužije na nákup vozidiel cestnej nákladnej dopravy.

Ak podnik vykonáva cestnú nákladnú dopravu v prenájme alebo za úhradu a zároveň iné činnosti, na ktoré sa uplatňuje strop vo výške 200 000 EUR sa na tento podnik uplatní za predpokladu, že príjemca zabezpečí pomocou primeraných prostriedkov, ako je oddelenie činností alebo rozlíšenie nákladov, aby podpora pre činnosti cestnej nákladnej dopravy nepresiahla 100 000 EUR a aby sa žiadna pomoc de minimis nepoužila na nákup vozidiel cestnej nákladnej dopravy. Vykonávateľ schémy tieto skutočnosti preverí.

Trojočné obdobie v súvislosti s poskytovaním pomoci sa určuje na základe účtovného obdobia príjemcu. Podľa zákona o účtovníctve je to kalendárny rok alebo hospodársky rok podľa rozhodnutia podnikateľa.

Ak by poskytnutím pomoci podľa tejto schémy došlo k prekročeniu maximálnej celkovej výšky pomoci podľa predchádzajúceho odseku, na nijakú časť novej pomoci sa neuplatňujú výhody spojené s pravidlami pomoci, t. j. ani na tú časť, ktorá strop nepresahuje.

Rozdelenie zdrojov financovania oprávnených výdavkov		
Príspevok		Prostriedky Prijímateľa pomoci
Európsky fond regionálneho rozvoja	Štátny rozpočet	
55 %	0 %	45 %

¹⁶ Celková výška pomoci je uvedená v hrubom vyjadrení, čiže pred odrátaním dane alebo ďalších poplatkov.

J. PODMIENKY POSKYTNUTIA POMOCI

1. Predloženie žiadosti o príspevok vrátane predpísaných príloh (ďalej len „**Žiadosť**“) v zmysle podmienok príslušnej Výzvy.
2. Predloženie vyhlásenia s úplnými informáciami o všetkej minimálnej pomoci prijatej žiadateľom (vrátane všetkých podnikov, ktoré s ním tvoria jediný podnik) počas obdobia prebiehajúceho fiškálneho roka a dvoch predchádzajúcich fiškálnych rokov, a to aj od iných poskytovateľov pomoci alebo v rámci iných schém pomoci.
3. Projekt bude realizovaný na území príslušnej MAS. Sídlo žiadateľa, resp. Prijímateľa pomoci nie je rozhodujúce.
4. Predloženie vyhlásenia, že žiadateľ nie je subjektom, ktorému nie je možné poskytnúť pomoc podľa tejto schémy v zmysle článku E.
5. Predloženie vyhlásenia s údajmi preukazujúcimi, že žiadateľ nie je podnikom v ťažkostiach¹⁴. Vykonávateľ schémy túto skutočnosť overí, spôsob overenia bude uvedený vo výzve.
6. Predloženie vyhlásenia žiadateľa, či je alebo nie je členom skupiny podnikov, ktoré spolu tvoria jediný podnik¹¹. Vykonávateľ schémy túto skutočnosť overí, spôsob overenia bude uvedený vo výzve.
7. Predloženie vyhlásenia žiadateľa, že je mikro alebo malý podnik⁹.
8. Predloženie vyhlásenia, že počas obdobia udržateľnosti projektu (tri roky po ukončení realizácie projektu) nedôjde k zásadnému poklesu zamestnanosti v podniku vo vzťahu k podporeným aktivitám projektu.
9. Predloženie vyhlásenia žiadateľa, že voči nemu nie je nárokované vrátenie pomoci na základe predchádzajúceho rozhodnutia Komisie, ktorým bola poskytnutá pomoc označená za neoprávnenú a nezlučiteľnú s vnútorným trhom. MAS overí splnenie tejto podmienky na základe údajov verejne dostupných na webovom sídle Generálneho riaditeľstva Európskej komisie pre hospodársku súťaž¹⁷.
10. Predloženie vyhlásenia, že na projekt žiadateľa dosiaľ nebol poskytnutý finančný príspevok z fondov EÚ, prostriedkov štátneho rozpočtu, prípadne iných fondov.
11. Splnenie všetkých podmienok poskytnutia pomoci podľa tejto schémy a príslušnej Výzvy, vrátane zabezpečenia minimálneho spolufinancovania oprávnených výdavkov Prijímateľom pomoci.

K. KUMULÁCIA POMOCI

Pomoc podľa tejto schémy sa môže kumulovať s pomocou poskytnutou v súlade s:

- a) Nariadením Komisie (EÚ) č. 360/2012 z 25. apríla 2012 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc de minimis v prospech podnikov poskytujúcich služby všeobecného hospodárskeho záujmu (ďalej len „**Nariadenie de minimis SVHZ**“)¹⁸, a toaž do výšky stropu stanoveného v Nariadení de minimis SVHZ, t.j. **500.000,- EUR**.
- b) inými predpismi o pomoci de minimis až do výšky **200.000,- EUR** alebo **100.000,- EUR** (v prípade pomoci poskytnutej podniku vykonávajúcemu cestnú nákladnú dopravu v prenájme alebo za úhradu).

---

¹⁷ http://ec.europa.eu/competition/state_aid/studies_reports/recovery.html

¹⁸ Ú. v. EÚ L 114, 26.4.2012

Možnosť kumulácie pomoci podľa tejto schémy je vždy viazaná na konkrétneho Prijímateľa pomoci, so zohľadnením jediného podniku podľa čl. 2 ods. 2 Nariadenia de minimis.

Pomoc podľa tejto schémy sa nekumuluje so:

- a) štátnou pomocou vo vzťahu k rovnakým oprávneným nákladom, alebo
- b) štátnou pomocou na to isté opatrenie rizikového financovania,

ak by takáto kumulácia presahovala najvyššiu príslušnú intenzitu pomoci alebo výšku pomoci stanovenú v závislosti od osobitných okolností jednotlivých prípadov v nariadení alebo rozhodnutí o skupinovej výnimke.

Pomoc, ktorá sa neposkytuje na konkrétne oprávnené náklady, ani sa k nim nedá priradiť, možno kumulovať s inou štátnou pomocou poskytnutou na základe nariadenia č. 651/2014 GBER alebo rozhodnutia prijatého Komisiou.

L. MECHANIZMUS POSKYTOVANIA POMOCI

1. Vykonávateľ schémy vyhlási Výzvu jej zverejnením na svojom webovom sídle.
2. Žiadateľ na základe vyhlásenej Výzvy predkladá Žiadosť vykonávateľovi schémy, v súlade s podmienkami stanovenými vo Výzve a v tejto schéme.
3. Doručením Žiadosti na adresu uvedenú vo Výzve začína proces schvaľovania Žiadosti, v rámci ktorého Vykonávateľ schémy vykoná:
  - a. administratívne overenie Žiadosti – overenie splnenia podmienok poskytnutia príspevku (vrátane kumulácie pomoci de minimis) s výnimkou tých, ktoré sú overované v rámci odborného hodnotenia;
  - b. odborné hodnotenie – žiadosti, ktoré splnili kritériá administratívneho overenia sú predmetom odborného hodnotenia dvojicou odborných hodnotiteľov aplikáciou hodnotiacich kritérií, ktoré sú súčasťou Výzvy.
4. Vykonávateľ schémy vypracuje protokol o výbere Žiadostí a zasiela ho na vyjadrenie Poskytovateľovi pomoci.
5. Poskytovateľ pomoci posúdi a overí postup Vykonávateľa schémy v rámci schvaľovacieho procesu Žiadostí a v prípade, že nezistí žiadne závažné nedostatky v procese schvaľovania Žiadostí zašle Vykonávateľovi schémy písomný súhlas so zaslaním oznámenia o schválení Žiadostí a/alebo oznámenia o neschválení Žiadostí príslušným žiadateľom. Vykonávateľ môže pristúpiť k zaslaniu oznámení o schválení Žiadostí aj v prípade, že sa Poskytovateľ pomoci v stanovenej lehote k postupu Vykonávateľa schémy pri schvaľovaní Žiadostí nevyjadrí.
6. V prípade, že Poskytovateľ pomoci v rámci overenia postupu Vykonávateľa schémy identifikuje nedostatky, resp. pri overení vzniknú pochybnosti pri úplnosti alebo správnosti postupu, resp. predložených dokumentov, vyzve Vykonávateľa schémy na nápravu a opätovné predloženie dokladov na overenie postupu schvaľovania Žiadostí.
7. Vykonávateľ schémy zabezpečí zaslanie oznámení o schválení Žiadosti a Oznámení o neschválení Žiadosti všetkým žiadateľom. Oznámenia o neschválení Žiadostí obsahujú okrem iného odôvodnenie neschválenia Žiadosti.
8. Vykonávateľ schémy zasiela spolu s Oznámením o schválení Žiadosti návrh Zmluvy o príspevku.
9. Nadobudnutím účinnosti Zmluvy o príspevku (kalendárnym dňom nasledujúcim po dni jej zverejnenia) sa pomoc podľa tejto schémy považuje za poskytnutú a Prijímateľovi pomoci (pri splnení Zmluvou o príspevku stanovených podmienok) vzniká nárok na vyplatenie pomoci.

10. Vykonávateľ schémy si vyhradzuje právo, v prípade porušenia podmienok Zmluvy o príspevku alebo na základe rozhodnutia príslušného kontrolného orgánu, príspevok nevyplatiť, krátiť alebo v prípade už vyplatenej sumy požadovať jeho vrátenie.
11. Pomoc podľa tejto schémy je možné vyplácať do 31. decembra 2023, a to na základe zmlúv o príspevku, ktoré nadobudnú účinnosť do 31. decembra 2020.
12. Na poskytnutie pomoci nie je právny nárok.

M. ROZPOČET

Objem finančných prostriedkov určených na realizáciu schémy nepresiahne 100 mil. EUR.

N. TRANSPARENTNOSŤ A MONITOROVANIE

1. Transparentnosť schémy

Schéma (resp. schéma v znení dodatkov) bude zverejnená Poskytovateľom pomoci v Obchodnom vestníku a zároveň na webovom sídle Poskytovateľa pomoci.

Vykonávateľ schémy zabezpečí, aby súčasťou príslušnej výzvy bola aj táto schéma, resp. odkaz na umiestnenie, kde je schéma dostupná.

Táto schéma sa vzťahuje iba na pomoc, pri ktorej je možné vopred presne vypočítať ekvivalent hrubého grantu pomoci bez potreby vykonať posúdenie rizika (transparentnú pomoc).

2. Informovanie o pomoci

Vykonávateľ schémy v oznámení o schválení Žiadosti písomne informuje Prijímateľa pomoci, v súlade s čl. 6 ods. 1 Nariadenia de minimis, o predpokladanej výške minimálnej pomoci vyjadrenej ako ekvivalent hrubého grantu a o tom, že ide o minimálnu pomoc, pričom výslovne uvedie odkaz na Nariadenie de minimis, jeho názov a údaje o jeho uverejnení v Úradnom vestníku EÚ.

3. Uchovávanie záznamov

Poskytovateľ pomoci a Vykonávateľ schémy, v súlade s čl. 6 ods. 4 Nariadenia de minimis, uchovávajú záznamy týkajúce sa tejto schémy po dobu desať fiškálnych rokov od dátumu, kedy sa poskytla posledná individuálna pomoc v rámci tejto schémy. Záznamy týkajúce sa individuálnej pomoci de minimis sa uchovávajú po dobu 10 fiškálnych rokov od dátumu jej poskytnutia.

4. Zverejňovanie údajov o poskytnutej pomoci

Vykonávateľ schémy podľa § 13 ods. 1, 2 a 5 Zákona o štátnej pomoci zaznamenáva do piatich pracovných dní odo dňa poskytnutia pomoci (nadobudnutia účinnosti Zmluvy o poskytnutí príspevku) do centrálneho registra¹⁹ údaje o poskytnutej pomoci a údaje o Prijímateľovi prostredníctvom elektronického formulára, a to:

- a) základné identifikačné údaje o Prijímateľovi pomoci, a to obchodné meno, sídlo, identifikačné číslo, ak bolo pridelené, typ podniku²⁰, a ak je Prijímateľ pomoci súčasťou skupiny subjektov, ktoré spolu tvoria Jediný podnik, aj základné identifikačné údaje o týchto subjektoch,

---

¹⁹ Centrálny register je podľa § 11 ods. 1 Zákona o štátnej pomoci informačný systém verejnej správy, ktorý obsahuje údaje o poskytnutej pomoci v SR; správcom agendy informačného systému je Protimonopolný úrad SR.

²⁰ Napríklad Príloha I Nariadenia GBER

- b) názov tejto schémy,
- c) cieľ a formu poskytnutia pomoci,
- d) trojmiestny kód hlavnej činnosti príjemcu podľa štatistickej klasifikácie SK NACE Rev. 2,
- e) výšku poskytnutej pomoci zaokrúhlenú na eurocenty,
- f) deň poskytnutia pomoci.

Údaje podľa predchádzajúceho odseku, zaznamenávané do centrálného registra, sú verejne prístupné.

O. KONTROLA A AUDIT

1. Na vykonávanie finančnej kontroly, vládneho auditu alebo vnútorného auditu poskytnutej pomoci (ďalej len „kontrola“) sa vzťahuje príslušná legislatíva EÚ, Zákon o finančnej kontrole a audite a Zákon o štátnej pomoci.
2. Protimonopolný úrad Slovenskej republiky ako koordinátor pomoci je podľa § 14 ods. 2 Zákona o štátnej pomoci oprávnený vykonať u Poskytovateľa pomoci kontrolu poskytnutia minimálnej pomoci. Na ten účel je oprávnený si overiť potrebné skutočnosti aj u Prijímateľa pomoci a príslušného Vykonávateľa schémy. Prijímateľ pomoci a Vykonávateľ schémy sú povinní umožniť koordinátorovi pomoci vykonať kontrolu.
3. Ak koordinátor pomoci v priebehu vykonávania kontroly podľa odseku 2 zistí, že minimálna pomoc sa poskytuje v rozpore s Nariadením DM alebo so Zákonom o štátnej pomoci, oznámi túto skutočnosť bezodkladne Poskytovateľovi minimálnej pomoci, resp. Vykonávateľovi schémy, ktorý je povinný okamžite pozastaviť ďalšie poskytovanie minimálnej pomoci a o tejto skutočnosti je povinný bezodkladne informovať koordinátora pomoci.
4. Vykonávateľ schémy kontrolou podľa Zákona o štátnej pomoci overuje použitie prostriedkov pomoci, oprávnenosť vynaložených nákladov a dodržiavanie podmienok poskytnutej pomoci. Vykonávateľ schémy overuje kontrolou podľa Zákona o finančnej kontrole a audite predovšetkým súlad poskytnutej pomoci so skutočnosťami vymedzenými v § 6 ods. 4 Zákona o finančnej kontrole a audite.
5. Prijímateľ pomoci je povinný pri kontrole dodržiavať povinnosti najmä podľa § 21 ods. 3 a 4 Zákona o finančnej kontrole a audite, ktorých cieľom je zabezpečiť primerané podmienky subjektom zapojeným do kontroly na riadne a včasné vykonanie kontroly.
6. Prijímateľ pomoci, vykonávateľ schémy, resp. Poskytovateľ prijme bezodkladne opatrenia na nápravu zistených nedostatkov uvedených v správe z kontroly/auditú v lehote stanovenej osobami oprávnenými na výkon kontroly/auditú. Prijímateľ pomoci je povinný zaslať osobám oprávneným na výkon kontroly/auditú písomnú správu o splnení opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov bezodkladne po ich splnení a taktiež o odstránení príčin ich vzniku.
7. Subjektmi zapojenými do kontroly sú:
  - a) Ministerstvo financií Slovenskej republiky;
  - b) Úrad vládneho auditu;
  - c) Poskytovateľ pomoci a Vykonávateľ schémy;
  - d) Protimonopolný úrad Slovenskej republiky;
  - e) Kontrolné orgány EÚ;
  - f) Výbor pre vnútorný audit a vládny audit;
  - g) Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky;
  - h) iná právnická osoba poverená Ministerstvom financií Slovenskej republiky.

P. PLATNOSŤ A ÚČINNOSŤ SCHÉMY

1. Schéma nadobúda platnosť a účinnosť dňom jej uverejnenia v Obchodnom vestníku. Poskytovateľ pomoci zabezpečí zverejnenie schémy v Obchodnom vestníku. Poskytovateľ pomoci zabezpečí do 10 pracovných dní po uverejnení schémy v Obchodnom vestníku zverejnenie schémy na svojom webovom sídle.
2. Zmeny v schéme je možné vykonať formou písomných dodatkov ku tejto schéme. Platnosť a účinnosť každého dodatku nastáva dňom uverejnenia schémy v znení tohto dodatku v Obchodnom vestníku.
3. Zmeny v európskej legislatíve uvedenej v článku B. PRÁVNY ZÁKLAD tejto schémy alebo v akejkoľvek s ňou súvisiacej legislatíve týkajúce sa ustanovení schémy musia byť premietnuté do tejto schémy v priebehu šiestich mesiacov od nadobudnutia ich účinnosti.
4. Účinnosť schémy končí **31. decembra 2020**. Tento dátum je zároveň aj posledným dňom, kedy musí Zmluva o príspevku nadobudnúť účinnosť.

Q. PRÍLOHY

Neoddeliteľnou súčasťou schémy je nasledujúca príloha:

- Príloha č. 1 – Vymedzenie pojmov týkajúcich sa MSP – Príloha I nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy v znení nariadenia Komisie (EÚ) 2017/1084 zo 14. júna 2017

VYMEDZENIE POJMOV TÝKAJÚCICH SA MSP

Článok 1

Podnik

Za podnik sa považuje každý subjekt, ktorý vykonáva hospodársku činnosť bez ohľadu na jeho právnu formu. Sem patria najmä samostatne zárobkovo činné osoby a rodinné podniky, ktoré vykonávajú remeselnícke alebo iné činnosti, a partnerstvá alebo združenia, ktoré pravidelne vykonávajú hospodársku činnosť.

Článok 2

Počet pracovníkov a finančné limity určujúce kategórie podnikov

1. Kategóriu mikropodnikov, malých a stredných podnikov („MSP“) tvoria podniky, ktoré zamestnávajú menej ako 250 osôb a ktorých ročný obrat nepresahuje 50 mil. EUR a/alebo celková ročná súvaha nepresahuje 43 mil. EUR.
2. V rámci kategórie MSP sa malý podnik definuje ako podnik, ktorý zamestnáva menej ako 50 osôb a ktorého ročný obrat a/alebo celková ročná súvaha nepresahuje 10 mil. EUR.
3. V rámci kategórie MSP sa mikropodnik definuje ako podnik, ktorý zamestnáva menej ako 10 osôb a ktorého ročný obrat a/alebo celková ročná súvaha nepresahuje 2 mil. EUR.

Článok 3

Typy podnikov, ktoré sa zohľadňujú pri výpočte počtu pracovníkov a finančných súm

1. „Samostatný podnik“ je každý podnik, ktorý nie je zatriedený ako partnerský podnik v zmysle odseku 2 alebo ako prepojený podnik v zmysle odseku 3.
2. „Partnerské podniky“ sú všetky podniky, ktoré nie sú zatriedené ako prepojené podniky v zmysle odseku 3 a medzi ktorými je takýto vzťah: podnik (vyššie postavený podnik) vlastní, buď samostatne alebo spoločne s jedným alebo viacerými prepojenými podnikmi v zmysle odseku 3, 25 % alebo viac imania alebo hlasovacích práv iného podniku (nižšie postavený podnik).

Podnik sa však môže klasifikovať ako samostatný, teda ako podnik, ktorý nemá žiadne partnerské podniky, aj keď nižšie uvedení investori tento limit 25 % dosiahnu alebo prekročia, za predpokladu, že títo investori nie sú prepojení v zmysle odseku 3 individuálne alebo spoločne s príslušným podnikom:

- a) verejné investičné spoločnosti, spoločnosti investujúce do rizikového kapitálu, fyzické osoby alebo skupiny fyzických osôb pravidelne vykonávajúce rizikové investičné aktivity, ktoré investujú vlastný kapitál do nekótovaných podnikov (podnikateľskí anjeli), za predpokladu, že celkové investície týchto podnikateľských anjelov v rovnakom podniku sú nižšie ako 1 250 000 EUR;
- b) univerzity alebo neziskové výskumné strediská;
- c) inštitucionálni investori vrátane regionálnych rozvojových fondov;
- d) orgány miestnej samosprávy s ročným rozpočtom nižším ako 10 mil. EUR a s menej ako 5 000 obyvateľmi.

3. „Prepojené podniky“ sú podniky, medzi ktorými je niektorý z týchto vzájomných vzťahov:
- a) podnik má väčšinu hlasovacích práv akcionárov alebo členov v inom podniku;
  - b) podnik má právo vymenovať alebo odvolať väčšinu členov správneho, riadiaceho alebo dozorného orgánu iného podniku;
  - c) podnik má právo dominantne pôsobiť na iný podnik na základe zmluvy uzatvorenej s týmto podnikom alebo na základe ustanovenia v jeho spoločenskej zmluve alebo stanovách;
  - d) podnik, ktorý je akcionárom alebo členom iného podniku, sám kontroluje na základe zmluvy s inými akcionármi tohto podniku alebo členmi tohto podniku väčšinu hlasovacích práv akcionárov alebo členov v tomto podniku.

Vychádza sa z predpokladu, že dominantný vplyv neexistuje, ak sa investori uvedení v odseku 2 druhom pododseku nezapoja priamo alebo nepriamo do riadenia príslušného podniku – bez toho, aby boli dotknuté ich práva ako akcionárov.

Podniky, ktoré sa nachádzajú v niektorom zo vzťahov uvedených v prvom pododseku prostredníctvom jedného alebo viacerých iných podnikov alebo prostredníctvom niektorého z investorov uvedených v odseku 2, sa tiež považujú za prepojené.

Podniky, ktoré sa nachádzajú v niektorom z týchto vzťahov prostredníctvom fyzickej osoby alebo skupiny fyzických osôb konajúcich spoločne, sa tiež považujú za prepojené podniky, ak svoju činnosť alebo časť svojej činnosti vykonávajú na rovnakom relevantnom trhu alebo na príblyhých trhoch.

Za „príblyhý trh“ sa považuje trh pre výrobok alebo službu, ktorý sa nachádza bezprostredne vo vyššej alebo nižšej pozícii vo vzťahu k relevantnému trhu.

4. Okrem prípadov uvedených v odseku 2 druhom pododseku sa podnik nemôže považovať za MSP, ak 25 % alebo viac imania alebo hlasovacích práv je priamo alebo nepriamo kontrolovaných spoločne alebo individuálne jedným alebo viacerými verejnými orgánmi.
5. Podniky môžu poskytnúť vyhlásenie o postavení ako samostatný podnik, partnerský podnik alebo prepojený podnik vrátane údajov týkajúcich sa limitov stanovených v článku 2. Vyhlásenie sa môže poskytnúť aj vtedy, keď je imanie rozptýlené tak, že nie je možné presne určiť, kto je jeho držiteľom; v takomto prípade podnik môže poskytnúť vyhlásenie v dobrej viere, že môže odôvodnene predpokladať, že jeden podnik v ňom nevlastní alebo spoločne navzájom prepojené podniky v ňom nevlastnia 25 % alebo viac. Takéto vyhlásenia sa poskytnú bez toho, aby boli dotknuté kontroly alebo vyšetrovania stanovené podľa vnútroštátnych pravidiel alebo pravidiel Únie.

Článok 4

Údaje používané pri výpočte počtu pracovníkov a finančných súm a referenčné obdobie

1. Údajmi používanými pri výpočte počtu pracovníkov a finančných súm sú údaje týkajúce sa posledného schváleného účtovného obdobia a vypočítané na ročnom základe. Zohľadňujú sa odo dňa účtovnej závierky. Výška zvoleného obratu sa vypočíta bez dane z pridanej hodnoty (DPH) a iných nepriamych daní.
2. Ak podnik v deň účtovnej závierky zistí, že na ročnom základe prekročil počet pracovníkov alebo finančné limity stanovené v článku 2, alebo klesol pod tento počet pracovníkov a finančné limity, nebude to mať za následok stratu alebo nadobudnutie statusu stredného

alebo malého podniku alebo mikropodniku, pokiaľ sa tieto limity neprekročili v dvoch po sebe nasledujúcich účtovných obdobiach.

3. V prípade novozaložených podnikov, ktorých účtovné uzávierky ešte neboli schválené, sa uplatnia údaje získané čestným odhadom vykonaným v priebehu finančného roku.

Článok 5

Počet pracovníkov

Počet pracovníkov zodpovedá počtu ročných pracovných jednotiek (RPJ), t. j. počtu osôb, ktoré v príslušnom podniku alebo v jeho mene pracovali na plný úväzok počas celého posudzovaného referenčného roku. Práca osôb, ktoré nepracovali celý rok, práca osôb, ktoré pracovali na kratší pracovný čas bez ohľadu na jeho trvanie, a práca sezónnych pracovníkov sa započítava ako podiely RPJ. Pracovníkmi sú:

- a) zamestnanci;
- b) osoby pracujúce pre podnik v podriadenom postavení, ktoré sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov považujú za zamestnancov;
- c) vlastníci-manažéri;
- d) partneri vykonávajúci pravidelnú činnosť v podniku, ktorí majú finančný prospech z podniku.

Učni alebo študenti, ktorí sa zúčastňujú na odbornom vzdelávaní na základe učňovskej zmluvy alebo zmluvy o odbornom výcviku, sa nepovažujú za pracovníkov. Doba trvania materskej alebo rodičovskej dovolenky sa nezapočítava.

Článok 6

Vyhotovenie údajov o podniku

1. V prípade samostatného podniku sa údaje vrátane počtu pracovníkov určujú výlučne na základe účtovnej závierky tohto podniku.
2. Údaje o podniku, ktorý má partnerské podniky alebo prepojené podniky, vrátane údajov o počte pracovníkov sa určia na základe účtovnej závierky a iných údajov o podniku alebo, ak je k dispozícii, podľa konsolidovanej účtovnej závierky podniku alebo konsolidovanej účtovnej závierky, do ktorej bol podnik zahrnutý prostredníctvom konsolidácie.

K údajom uvedeným v prvom pododseku sa pripočítajú údaje každého partnerského podniku príslušného podniku, ktorý sa nachádza bezprostredne vo vyššom alebo nižšom postavení vo vzťahu k nemu. Výsledok je úmerný percentuálnemu podielu imania alebo hlasovacích práv (podľa toho, ktorá z hodnôt je vyššia). V prípade krížových podielov sa použije vyšší z týchto percentuálnych podielov.

K údajom uvedeným v prvom a druhom pododseku sa pripočíta 100 % údajov každého podniku, ktorý je priamo alebo nepriamo prepojený s príslušným podnikom, ak už tieto údaje neboli zahrnuté prostredníctvom konsolidácie do účtovnej závierky.

3. Na účely uplatnenia odseku 2 sa údaje partnerských podnikov príslušného podniku odvodzujú z ich účtovných závierok a ostatných údajov – konsolidovaných, ak existujú. K týmto údajom sa pripočíta 100 % údajov podnikov, ktoré sú prepojené s týmito partnerskými podnikmi, pokiaľ ich účtovné údaje už nie sú zahrnuté prostredníctvom konsolidácie.

Na účely uplatnenia toho istého odseku 2 sa údaje podnikov, ktoré sú prepojené s príslušným podnikom, odvodzujú z ich účtovných závierok a ostatných údajov – konsolidovaných, ak existujú. K týmto údajom sa pomerne pripočítajú údaje každého prípadného partnerského podniku tohto prepojeného podniku, ktorý sa nachádza bezprostredne vo vyššom alebo nižšom postavení vo vzťahu k nemu, pokiaľ už tieto údaje neboli zahrnuté do konsolidovanej účtovnej závierky v podiele zodpovedajúcom prinajmenšom percentuálnemu podielu určenému v odseku 2 druhom pododseku.

4. Ak sa v konsolidovanej účtovnej závierke neuvádzajú za daný podnik údaje o pracovníkoch, čísla týkajúce sa pracovníkov sa vypočítajú úmerne na základe súhrnu údajov z jeho partnerských podnikov a pripočítaním údajov z podnikov, s ktorými je príslušný podnik prepojený.